

HUDEBNÍ UČIVO PRO TŘÍDU I (VŠEOBECNÉ VZDĚLÁVÁNÍ)

KRÁTKÁ PREZENTACE UČIVA

Hudební výchova buduje hudební kulturu na základě rozmanitých hudebních a sociálních zkušeností a vytváří podmínky pro rozvoj osobních talentů a zájmů. Na základě tendence ke spontánnímu vyjadřování, která je vlastní věku základní školy, se vytváří pozitivní vztah k hudebnímu umění a cíleně pracujeme na dosažení klíčové kompetence *Kulturní povědomí a dovednosti vyjadřování prostřednictvím kreativity*.

Specifičnost školení vyplývá především ze skutečnosti, že jeho předmětem je hudební umění ve všech jeho různých projevech. Kognitivní a vývojové činnosti jsou organicky kombinovány s emocionálním postojem k hudbě a otevírají široké možnosti integrace s jinými uměleckými a ne uměleckými oblastmi. Pochopení základních znalostí hudby, porozumění a správné používání základních pojmů se provádí prakticky - v procesu činnosti, jako je předvádění hudby, vnímání hudby, improvizace rytmu a další, bez zatěžování studentů zbytečnými teoretickými definicemi.

Osnovy hudby v prvním ročníku jsou zaměřeny na osvojení základních znalostí, dovedností a postojů souvisejících s různými aspekty hudebního umění a na rozvoj hudebního projevu, hudební analýzy, sociálních, kognitivních a dalších kompetencí u žáka.

Hlavní témata učiva v prvním ročníku a související znalosti, dovednosti a postoje jsou zaměřeny na předmět - důraz je kladen na aktivní postavení žáka v procesu učení. Předpokládají maximální uplatnění mimoškolních zkušeností studentů směrem od známého k neznámému, od nejdostupnějšího z praktického hlediska k abstraktnějšímu.

Specifičnost hudební hodiny vyžaduje prolínání prvků z různých témat v různých aktivitách. Tímto způsobem jsou budovány potřebné nápady pro tvorbu nových konceptů.

V učebních osnovách vynikají následující důležitější tematické akcenty:

- téma „Zpívající písně“, které je specifikováno prostřednictvím konceptů: *píseň, melodie, sólista*;
- téma „Poslech hudby“, které je specifikováno pojmy *publikum, posluchač, umělec*;
- téma „Prvky hudebního projevu“, které se odvíjí ve znalosti nejdůležitějších prostředků hudebního projevu.

V procesu hudební výchovy v hudbě na prvním stupni jsou vytvořeny podmínky pro počáteční formování a rozvoj hudebního sluchu jako základního faktoru pro plnou komunikaci s hudbou a úspěšnou realizaci hudebních aktivit.

Hudebně-výchovný proces v první třídě:

- vytváří předpoklady pro to, aby studenti prožívali radost z komunikace s hudbou, provokuje jejich umění, představivost a kreativní chování;
- vytváří zájem a rozvíjí dovednosti a aktivitu pro osobní a kolektivní tvůrčí amatérský umělecký projev;
- buduje dovednosti v oblasti hlavních typů hudebních činností - performance, poslech a improvizace; • poskytuje základní znalosti a dovednosti související s povahou hudby a její sociální rolí.

Tyto vzdělávací cíle předmětu může být dosaženo ve vnějším prostředí pro vzdělávání - tím se účastní nácvik hudební formace (sbor, orchestr, vokálně-instrumentální soubor), v kulturní instituce, během přírodní cesty, atd. V procesu o činnosti, prováděné ve škole i mimo ni, se hromadí konkrétní dojmy a rozmanité sociální zkušenosti týkající se skutečného pracovního tvůrčího procesu, ve kterém se hudební umění rozvíjí.

Integrační propojení mezi hudbou a jinými předměty je realizováno prostřednictvím společných problémů, témat a konceptů. Integrace s jinými uměními a jinými kulturními a vzdělávacími oblastmi pomáhá budovat komplexní a jednotný pohled na svět a odhalovat společné vzorce v jejich historickém i současném vývoji.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ NA KONCI TŘÍDY

Oblasti kompetence	Znalosti, dovednosti a postoje
Hudební cvičení: tvorba hudby, vnímání hudby	<ul style="list-style-type: none"> • Zpívá pět originálních nebo lidových písní podle vašeho výběru ze školního repertoáru. • Zpívá oblíbenou píseň z mimoškolního repertoáru. • Reprodukuje rytmický doprovod písně imitativně a graficky. • Rozpoznává tři charakteristické výňatky z hudebních děl z poslechového repertoáru, z nichž dva jsou instrumentální. • Rozlišuje obecně tím, že slyší lidové písně v repertoáru pro zpěv.
Prvky hudebního výrazu	<ul style="list-style-type: none"> • Určuje náladu, rychlost a sílu ve vhodných hudebních příkladech. • Rozpoznává zabarvení a vzhled hudebních nástrojů - klavír, housle, kontrabas, trubka, dudy, buben, bicí. • Rozlišuje lidové nástroje od ostatních hudebních nástrojů.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vokální a instrumentální hudbu - mužské, ženské a dětské hlasy; sbor a orchestr, dětský sbor. • Rozpozná metr hudby ve 2/4, 3/4 a 7/8 v písních ze školního repertoáru. • Definuje krátké a dlouhé tónové doby, vysoké a nízké tóny, vzestupný a sestupný pohyb melodie uchem a pomocí grafických symbolů.
Hudba a hra	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí základní taneční pohyby na přímém horu a rachenitsa. • • Improvizuje podle svých schopností taneční pohyby na charakteristickou hudbu, vedený metrem.
Hudba a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznává hlavní hudební žánry: pochod, valčík, přímý tanec, kapesník v písních ze školního repertoáru. • Rozlišuje obecně tím, že slyší lidové písně v repertoáru pro zpěv. • Propojuje Vánoce, survakanu, hry mummerů a lazarus s konkrétním kalendářním svátkem.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Globální témata	Kompetence jako očekávané výsledky učení	Nové koncepty *
Zpívat písně	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje ve skupině a samostatně intonaci, metrorytmiku a zavedené tempo předváděných písní. • Reaguje na pokyny a gesta učitele. • Synchronizuje váš výkon s doprovodem písně a celkovým zvukem. • Vyjadřuje svůj postoj k náladě písně. • Provádí autorské a lidové písně ze školního repertoáru. • Zpívá oblíbenou píseň z mimoškolního repertoáru. 	<ul style="list-style-type: none"> • píseň • Melo Diya • sólista • autorská píseň • lidová píseň
Rytmický doprovod	<ul style="list-style-type: none"> • Při provádění doprovodu se řídí metrem a tempem. • Během představení se řídíte gesty a pokyny učitele. • Synchronizuje jeho implementaci s ostatními účastníky aktivity . • Zná způsoby extrakce zvuku z dětských bicích nástrojů. • Jako vizuální podporu používá elementární grafický záznam metru a rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> • doprovod
	<p>jeho výkonu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá doprovodné prostředky podle povahy hudby. • Vybírá vhodné dětské bicí nástroje pro doprovod podle jejich zabarvení. 	
Poslouchání hudby	<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá vhodné slovní definice pro povahu hudby. • Sleduje charakteristické výrazové prostředky ve vhodných instrumentálních dílech a používá je jako zvukovou oporu při rozpoznávání. • Rozpozná píseň podle charakteristického motivu. 	<ul style="list-style-type: none"> • umělec • posluchače •
Prvky hudebního výrazu	<ul style="list-style-type: none"> • Spojuje rychlost a sílu s charakterem a expresivitou hudby. • Provádí skladby s odpovídající rychlostí a silou. • Obnovuje náladu přednesených písní. 	
Hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznává podle vzhledu a zabarvení klavír, housle, kontrabas, trubka, dudy, buben. • Vybírá vhodné definice zabarvení studovaných hudebních nástrojů. • Jako příklad lidových nástrojů ukazuje na dudu a buben. • Zná princip extrakce zvuku u bicích nástrojů. • Zlepšuje rytmický doprovod pomocí dětských bicích nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • klavír housle • kontrabas • trubka dudy • bicí bicí

Vokální a instrumentální hudba	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznává dětské, ženské a mužské hlasy. • Rozpoznává sbor a orchestr. 	<ul style="list-style-type: none"> • dirigent • sborového orchestru
	<ul style="list-style-type: none"> • Uznává zvučnost dětského sboru. 	
Metrum	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje mezi dvojnásobnou a trojnásobnou pulzací. • Detekuje rovnoměrnou pulzaci dvou a tří a nerovnoměrnou pulzaci tří. • Zohledňuje silný metrický čas při rovnoměrné pulzaci. • Odráží motor měřiče a připojuje jej ke grafickému modelu. 	
Trvanlivost tónu	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje podle ucha krátké a dlouhé tónové doby, odpovídající čtvrtinám a oktávám, a spojuje je s grafickým obrázkem. • Koreluje krátké a dlouhé tónové doby se specifickými slabikami v textu písně. • Provádí imitativně krátké a dlouhé tónové trvanlivosti s dětskými bicími nástroji. 	
Směr pohybu melodie	<ul style="list-style-type: none"> • Ve světlých příkladech rozlišuje vysoké a nízké tóny. • Rozlišuje opakující se tóny od postupného pohybu. • Rozlišuje pohyb nahoru a dolů. • Propojuje směr melodického pohybu s grafickým modelem. 	
Hudební žánry	<ul style="list-style-type: none"> • Na vhodných příkladech rozlišuje pochod, valčík, přímý tanec a kapesník. • Uvádí příklady přítomnosti studovaných žánrů v životě lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> • pochod • valčík • vpravo horo • kapesník
Hudba a pohyb	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí základní taneční pohyby na přímém horu a rachenitsa. • Pohyby obnovuje charakterová a žánrová specifika hudby. • Pohybuje osobním postojem a ukazuje umění v tanečním představení. 	
Bulharská lidová hudba a rituály	<ul style="list-style-type: none"> • Spojuje koledníky, survakary, mumlary a lazary s příslušnou dovolenou. • Zná lidové obřady za účasti dětí. • Odkazuje konkrétní písně na příslušné rituály. • Zná některé specifické rysy obřadů a jejich účastníků. • Rozeznává lidové od autorových písní v repertoáru pro zpěv. 	

• Pojmy se učí na praktické bázi.

DOPORUČENÉ PERCENTAČNÍ ROZDĚLENÍ POVINNÝCH LEKCÍ NA ROK

Roční počet hodin studia předmětu na prvním stupni - 64 hodin

Doporučená distribuce hodin

Pro nové znalosti	50%
Konsolidovat nové znalosti a shrnout	37%
Pro pozorování v mimoškolním učebním prostředí	10%
Pro diagnostiku vstupní a výstupní úrovně	3%

ZVLÁŠTNÍ METODY A FORMY PRO HODNOCENÍ ÚSPĚCHŮ STUDENTŮ

Hodnocení individuálních úspěchů studentů v hudebním oboru na prvním stupni se provádí ústně a stimuluje hudební vystoupení související se zpěvem a vnímáním hudby. Kromě toho je zohledněna touha dělat hudbu a účastnit se týmové práce.

Portfolio studenta obsahuje pozitivně hodnocené materiály, které dokazují pokrok v jeho hudebním rozvoji a kulturním povědomí.

ČINNOSTI PRO ZÍSKÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PŘÍČNÝCH VZTAHŮ

Specifika procesu hudební výchovy vytvářejí podmínky pro získání klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence	Činnosti a interdisciplinární vazby
Kompetence v oblasti bulharského	☐ popis zvukových obrázků;

<i>jazyka</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ formulace názoru ve vnímání hudby; □ hledat koncepty k určení povahy hudebního díla; □ čtení a diskuse o textech; □ postupné obohacování slovní zásoby studentů.
<i>Komunikační dovednosti v cizích jazycích</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ využití cizojazyčných pojmů z hudby v praktických hudebních činnostech.
<i>Matematická kompetence a základní kompetence v oblasti přírodních věd a technologií</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ Aplikace matematických pojmů a zákonitostí v pochopení více důležitých prvků hudebního výrazu - melodii, rytmus, metr, tempo; □ účast na hudebních aktivitách na témata věnovaná různým přírodním předmětům a jevům (roční období a sezónní změny, zvířata, hory, řeky atd.).
<i>Digitální kompetence</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ využívání zařízení pro reprodukci digitálního zvuku a moderních hudebních nástrojů v hudební výchově.
<i>Učební dovednosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ následující pokyny pro hudební vystoupení; □ plánování vlastní činnosti při skupinové tvorbě hudby; □ porovnávání, sumarizace a seskupování různých hudebních děl na určitém základě; □ nezávislé shromažďování a používání informací pro úkoly v činnostech v
	<ul style="list-style-type: none"> vnější učební prostředí - zvuky v přírodě; □ návštěva zkoušky hudební formace (sbor, orchestr, vokálně-instrumentální soubor) v kulturní instituci.
<i>Sociální a občanské kompetence</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ účast na diskusi o různých hudebních dílech; □ účast na aktivitách skupinového učení spojených s vyjádřením tolerance k různým názorům a preferencím, tolerance k různým příležitostem spolužáků, tolerance, respektu a podpory v procesu tvorby skupinové hudby.
<i>Iniciativa a přijímání hádek,</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ účast na hudebních akcích spojených s kalendářními prázdninami oslavovanými ve třídě a ve škole: Vánoce, Nový rok, jarní prázdniny, den patrona školy, každoroční dopoledne na ukončení školního roku.
<i>Kulturní kompetence a dovednosti vyjadřování prostřednictvím kreativity</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ vyjádření emočního zážitku při hraní písní, poslechu hudby a komunikaci s bulharskou hudbou a tanečním folklórem; □ výběr hudby k oslavě bulharských svátků souvisejících s rituálním kalendářem (Vánoce, survakari, kukeri, lazarki); □ pozorování hudebně kreativního prostředí účasti na zkoušce vokální formace (vokální skupina, dětský sbor atd.), účasti na zkoušce instrumentální formace.
<i>Dovednosti na podporu udržitelného rozvoje a zdravého životního stylu a sportu</i>	<ul style="list-style-type: none"> □ poslech a provádění hudebních děl souvisejících s adekvátním chováním člověka v přírodě, na ulici, doma a na veřejných místech pro ochranu lidského zdraví, hodnotí význam způsobu života šetrného k životnímu prostředí; □ pozorování živého zvukového prostředí při návštěvě zoo, městského parku atd.

Poznámka: Uvedené činnosti jsou příkladné a nevyčerpávají možnosti budování interdisciplinárních spojení.